

GELECEĞİN KISA TARİHİ
Jacques Attali

Tarih boyunca üç ana unsur dünyayı yönetmiştir. Bunlar bazen tek başlarına, bazen birbirlerini tamamlayan unsurlar olarak hep tarih sahnesinde yer almışlardır. İç huzurun mimarı ve geleceğin planlayıcısı din, tarih boyunca her devirde değişik modeller halinde sahnede olmuştur. Önceleri yaşamı sürdürmek için avcılık vardı. Sonra kendini korumak, yakın ve uzak çevrede hakimiyet sağlamak için güç (ordu) kullanılmıştır. Nihayet, sahip olma içgüdüsünün vazgeçilmez unsuru ticaret (tacirler) gücün kullanılamayacağı yerlerde varlıklarını hissettirmişlerdir.

İnsanlar, dünya üzerinde varlıklarını hissettirmeye başlamaları ile beraber düşünce gücü ile farklılıklarını belli etmişlerdir. İnsanların gelişmesini sağlayan en önemli unsur, edindikleri tecrübeleri bir sonraki nesillere aktarabilme meziyetleridir. İnsanları diğer canlılardan ayırıp düşünce ve yaratıcılık özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlayan gücü edindikleri tecrübe ve bilgi birikimlerini gelecek nesillere aktarabilmesidir. Böylece, insanlar geçen iki milyon yıllık tarihleri içinde yaşamlarını geleceğe taşımayı öğrendiler. İnsanoğlunun yaşam süresi arttıkça edindiği tecrübeler fazlalaşmış ve aktarılacak bilgiler çoğalmıştır. Yaşam süresinin uzaması insanları günü birlik yaşamdan kopararak geleceğe dönük yatırım yapmağa yöneltmiştir. İleriye dönük yatırım beraberinde üretimi getirmiştir. Üretimin artması ticaretin ilkel hali olan takası yaratmıştır. Takasla çelişmeğe başlayan sahip olma duygusu, (güç)ün yardımıyla sahip olunan mallar arasına insanın da girmesine neden olmuş ve kölelik doğmuştur.

Hayvancılık insanın ana besin kaynağı iken şuurlu bitkisel üretime geçilmesi, insanı göçebelikten toprağa bağlı yaşamaya yöneltmiş ve toplulukların doğmasına yol açmıştır. Sabit yaşamaya başlayan insan sahip olmaya çalıştığı varlıklarını korumak için güçlü olmak zorunda kalmıştır. Artık güç, tarih içindeki yerini almıştır. Gücün kullanılması özgürlük fikrini doğurmuştur.

Günümüzden tahminen 5000 yıl önce yazının bulunması ile tarih tamamen yön değiştirmiştir. Artık birikimler, nesilden nesile eksiksiz aktarılmaktadır. M.Ö.1364'de Mısır'da tek tanrı fikrinin doğduğu görülmektedir. M.Ö.1290 da Hitit'lerle beraber imparatorluk fikri yayılmaya başlamaktadır. Artık tarih sahnesinde daha fazla güç (kuvvetli ordu), daha çok kölelik ve daha geniş topraklar fikrinin hakimiyeti başlamıştır.

Büyük göç dünyada kültür paylaşımının başlamasına neden olmuştur. Göçlerle gelenler yeni yaşam bölgeleri yaratırken, beraberlerinde getirdikleri fikir ve kültürü diğer toplumlarla paylaşmaya başlamışlardır. Bu paylaşım takas şeklindeki alışverişten ticarete dönüşürken taşımacılık önem kazanmış; yol, liman ve konaklama gereksinimleri ortaya çıkmıştır. Açık birer hedef olan liman, yol ve diğer unsurların korunması mevcut gücün daha da organize edilerek kuvvetlendirilmesini gerektirmiştir. Güç artık dünya eksenindeki yerini almaktadır. Zira mal varlığı ve zenginliğin korunması ona bağlıdır.

Bu dönem, pazar fikrinin doğmaya başladığı dönemdir. Pazar ekonomisine dayalı bu yeni ticari düzen insanların özgürlüğünü beraberinde getirmektedir. Zira, zenginleşen insan, özgürlüğünü korumaya çalışmaktadır.

Yeni ticari düzen, onu kabul etmeyen Müslüman toplumlar ve Uzak Doğu ülkeleri (Çin) ile diğer ülkeler arasında gruplaşmaya yol açmıştır. Artık ekonomi, ülke sınırlarının çizilmesinde aktif rol oynamaktadır.

Hinterlandı çok büyük olan Brugge XII yüzyıl da dünyanın en önemli ticari merkezi olmuştur. Brugge, limanı sayesinde Avrupa mallarını diğer bilinen ülkelere göndermeyi başarmıştır.

XIV. yüzyılda doğmaya başlayan sanat zenginlikleri ticaret merkezleri ile buluşmaya başlamıştır. Bu akım, Venedik'i tercih edilen ticari merkez haline getirmiştir. Ticari merkezin Batı Avrupa'dan Orta Akdeniz'e kayması Doğu Avrupa ve Uzakdoğu ile temas halinde olan Türklerin Avrupa ile ilişkiye girmesine yol açmıştır. Ticaretin gelişmesi denizciliği ön plana çıkartmış ve yeni keşiflere imkan yaratmıştır. İstanbul'un fethi ile çöken Bizans İmparatorluğu'ndan kaçanlar; Avrupa'ya kültür, sanat ve bilim konusundaki bilgi akımını hızlandırmıştır. Floransa ve Anvers'in doğumu böyle başlar. Yabancı elitlere kapısını açmak, başarı koşullarının arasına girmektedir. Gelişen ve sınırları büyüyen ticaret, finansal işlemleri ön plana çıkarttı. Artık, finans ve güvence (sigorta), ticari gücün vazgeçilmez unsurları arasında yer almaya başladı. Teknolojik yenilenmeyi kullanabilme başarısını gösteren Anvers bu sektörün lideri haline geldi.

Matbaanın keşfi ile bilgilerin büyük kitlelere yayılması insanlık tarihindeki gelişmeyi hızlandırmıştır. Bu gelişme dinin fert üzerindeki etkisini azaltmaya başlamış, sarsılan feodolist düzen Vatikan'ın otoritesini sarsar hale gelmiştir.

1788 krizinden sonra parasal kaynaklar daha güvenli ve düzenli şehir olan Londra'yı tercih etmiştir. Fransız İhtilali ile beraber artık Londra dünyanın merkezi haline gelmiştir.

Buharlı makinenin icadı, sanayi devrini hızlandırmış ve buharlı gemiler yeni Dünyadan zengin ham madde taşımaya başlamıştır. Artık sanayi üretiminin getirisi tarımsal üretimin getirisini geçmektedir.

XIX. yüzyıl başlarında Londra'da ilk çok uluslu mali yapılanma görülmektedir. (Rothschild Bankası kuruluşu) Dünya'da, sermayenin mutlak hakimiyeti başlamıştır. Sanayi devriminin getirdiği sorunlar (işsizlik gibi) hükümeti zorlamaya başlamış ve Karl Marx gibi reaksiyonlar doğmuştur.

Petrolün sanayide kullanılması ile beraber dünya dengeleri ABD lehine dönmüştür. Boston, yeni gözde merkezdir. 1929 krizi sonrası dünya finans merkezi New York'a taşınır. Bu aynı zamanda yeni bir dönemin habercisidir. Elektrik de dünyayı yöneten güç haline gelmektedir.

Her iki dünya savaşı, sanayi üretimini ciddi şekilde ateşleyici unsur olmuş ve silahlanmanın önemini artırmıştır. Sanayide insan gücünün yerini makinelerin alması işsizliği ciddi bir sorun haline getirmiştir.

XX. yüzyıl sonlarında gelişen teknoloji mesafe anlayışını ortadan kaldırmış, bu da para hareketlerini hızlandırmıştır. Hızlanan para hareketleri borçlanmayı kolaylaştırmış ve XXI. yüzyıl başlarında yepyeni bir kredi anlayışı dünyaya hakim olmuştur.

Amerikan İmparatorluğunun Sonu

Amerika Irak'tan çekilecek mi? Ortadoğu'da barış sağlanabilececek mi? Petrol yakın bir gelecekte tükenecek mi? Başka enerji kaynakları bulunabilececek mi? Arap

ülkeleri günün birinde Batı Avrupa'da olduğu gibi demokratik bir hareketi tanıyabilecekler mi? Kuzey Kore nükleer silah kullanacak mı? Teknolojiler yeni diktatörlüklere olanak mı sağlayacak? İklim yaşanmaz bir hal mi alacak? Tüm bu ve benzeri soruların cevabı dünyayı ya bir felakete ya da günümüzdekinden daha iyi bir konuma getirir. Zira, her isyan, yeni düşünce, teknolojik yenilik, terörizm, kitlesel hareketler vesaire dünyanın yönünü değiştirebilir.

Zamanla birlikte köylüler şehre yöneliyor, pazar demokrasisi ise gün geçtikçe genişleyerek geçici bir 'merkez' çevresinde toplanıyor. Bir yerin 'merkez' olabilmesi için; en büyük iletişim noktası olması yani çok geniş ve büyük limana ya da havaalanına yakın dünya ticaretine hakim olabilecek bir konumda olması, büyük bir sanayi ile tarım desteğinin ve kendi finansal gücünün bulunması gerekmektedir. 'Merkez' aynı zamanda politik, sosyal, kültürel ve askeri açıdan kontrolleri elinde barındırmalıdır.

Limanı, önemli ölçülerdeki tarımsal desteği, sanayideki gücü ve en önemlisi maddi gücü sayesinde günümüzün dokuzuncu merkezi olan Los Angeles'in bu tarz bir rolü uzun bir müddet daha sürdürebileceğine inanmaktayız. 2030-2040 yıllarında bu merkezinde diğerleri gibi belirli sınırlarla karşılaşacağı kesindir. Pazar, yine merkeze karşı oynayacaktır; yeni teknolojiler farklı hizmetlerin yerine geçecek ve bu yeni teknolojiler de ideolojik, askeri ve kültürel açılardan farklı projelerle gelecekteki merkezler tarafından ortaya çıkartılacaktır. Tüm bu olaylar çeşitli merkezlerde, değişik olaylarla karşımıza çıkacaktır.

Dokuzuncu düzenin parlak geleceği

Amerika Birleşik Devleti şimdiye kadar dünyaya askeri, politik, ekonomik, kültürel ve hatta demografik açıdan hiç bu seviyede hakim olmamıştı. Demografik açıdan bugün dünyanın üçüncü kalabalık ülkesi konumunda olan Amerika Birleşik Devleti 2040 yıllarında ortalama 420 milyonluk nüfusu ile yine en kalabalık ülkeler arasında olacaktır.

Sonuç olarak, 2025 sonlarına kadar dünya zenginleri ve başlıca merkez bankaları hala Amerika Birleşik Devleti'ni ve doları; ekonomik, politik ve mali açıdan en iyi sığınak olarak göreceklere. Los Angeles ülkenin teknoloji, kültür ve sanayi merkezi; Washington politik başkenti; New York ise finansal metropolü olarak kalmaya devam edecektir. Amerika Birleşik Devleti uzun bir süre daha savunmaya yönelik teknolojileri kendi kontrolünde tutacak ve yakın gelecekte gerçekleştirebilecek tüm kültürel, askeri, politik ve sosyal olaylar Amerika Birleşik Devleti'nin bu konudaki üstünlüğünü ortaya çıkartacaktır.

Bu zaman zarfında pazar demokrasisine dahil olmayan Çin, Kuzey Kore, Vietnam, Pakistan, İran gibi ülkeler yakın gelecekte pazar demokrasisi sistemine dahil olacaklardır.

Avrupa Birliği ise; her ne kadar parası dünya çapında gittikçe daha fazla kullanılsa da; yine yakın gelecekte eski Yugoslavya-Bulgaristan-Romanya, Moldavya ve Ukrayna'ya kadar uzanan ortak ekonomik bölgeden ibaret olacaktır. Mevcut eğilimleri biraz uzattığımız takdirde Avrupa Birliği 2025 senesinde dünya GSYH'nın %5'lik bir düşüş ile %15'ini temsil edecektir. Bu durum ve bu durumun neticeleri, kamu hizmetlerinin, ulaşım, eğitim, sağlık ve güvenlik hizmetlerinin zayıfladığını gösterecektir.

Bundan sonra Onbir'ler diye anacağım diğer ülkelerden farklı onbir ekonomik ve politik güç ortaya çıkacaktır (Japonya, Çin, Hindistan, Rusya, Endonezya, Kore,

Avustralya, Kanada, Güney Afrika, Brezilya ve Meksika). Günümüzde bu Onbirl'er pazar ekonomisine geçtiler ya da geçme yolundalar.

Arjantin, İran, Vietnam, Malezya, Filipinler, Venezüella, Kazakistan, Türkiye, Pakistan, Arabistan, Cezayir, Fas, Nijerya ve Mısır'ın da aralarında bulunduğu gelişmekte olan yirmi ülke ise kurumsal eksiklikler yaşayacaktır.

Kısa bir süre sonra, dünya ticaretinin üçte ikisi Pasifik üzerinden gerçekleşecek ve Asya dünya üretiminin yarısından fazlasını üretir hale gelecektir. 2025'li yıllar da ise Çin, 1,35 milyar nüfusuyla dünyanın ikinci ekonomik gücü haline gelecektir. Mevcut hızı ile büyümeye devam ederse Çin'in GSYH'sı Japonya'nın GSYH'sını 2015'te, Amerika Birleşik Devleti'nin GSYH'sını ise 2040 yılında geçecektir. Çin'in ekonomik yıllık büyüme ritmi yarı yarıya azalsa bile 2025 senesinde Çin'de kişi başına yıllık milli gelir 6000 dolar olacaktır. Çin, Filipinler'den Kamboçya'ya kadar olan bölgede en büyük yatırımcı konumuna gelecektir.

Diğer bir senaryoya göre ise, Hindistan 2025'te, 1,4 milyar nüfus ile dünyanın en kalabalık ülkesi; Çin ve Amerika Birleşik Devleti'nden sonra dünyanın üçüncü ekonomik gücü olacaktır. Ancak bu senaryonun gerçekleşebilmesi için Hindistan'ın nüfus artış oranının en üst seviyelere gelmiş olması gerekmektedir.

Japonya teknolojilere hükmetme konumunda olsa bile nüfusu yaşlanmaya devam edeceğinden dolayı büyük bir olasılıkla askeri açıdan donanmaya önem verecektir. Hatta belki 2025 yılında dünyanın en güçlü beşinci ülkesi olma konumuna bile erişemeyecektir.

Diğer Onbir'e gelince; Güney Kore, Asya'nın en önemli gücü haline gelecek ve 2025 yılında yeni ekonomik ve kültürel model haline gelerek tüm dünyayı teknoloji ve kültürel dinamizmi ile etkileyecektir ve bundan böyle Çin, Malezya, Endonezya, Filipinler ve Japonya; Amerikan modeli yerine Güney Kore modelini örnek almaya başlayacaklardır.

2025 yılında Vietnam'ın nüfusu 115 milyonu geçecektir; eğer Vietnam politika, banka ve eğitim sistemlerini yenileyebilir bir de yol ve altyapı gibi eksikliklerini de giderebilirse, Asya'nın üçüncü ekonomik gücü haline gelecektir.

Endonezya çözümü zor sorunlar yaşayacak ve bunların üstesinden geldiği takdirde 2025 yılında 270 milyon nüfusu ile İslam dünyasının birinci, dünyanın ise önemli ekonomik güçlerinden biri haline gelecektir.

Rusya demografik dengeyi sağlayıp, petrol rantının bir kısmını ülkenin gelişimine yönelik kullandığı takdirde 2025 senesinde GSYH'sı Almanya, İngiltere ve Fransa'ninkini geçebilir ve dünyanın altıncı ekonomik gücü haline gelebilir. Bunun yanı sıra, gelecekte Rusya, güneyden gelecek olan Müslüman ve doğudan gelecek olan Çin tehditleri ile karşı karşıya kalacaktır.

2025 yılında Latin Amerika'da iki güç hüküm sürecektir. Bu iki güçten biri; ileride Amerika Birleşik Devleti ile birleşme ihtimali olan 130 milyon nüfuslu Meksika; diğeri ise dünyanın dördüncü ekonomik gücü ve tarım devi olabilecek 210 milyon nüfusu ile Brezilya'dır.

Nijerya, Kongo ve Etiyopya 2025'lerde dünyanın en kalabalık on ülkesi arasına katılacaktır. Bununla birlikte, dünya platin rezervinin %80'ine, elmas rezervinin %40'ına;

altın rezervinin beşte birinden fazlasına ve kobalt rezervlerine de sahip olmasına rağmen Afrika kıtası yine bu dönemde dünya çapında önemli bir ekonomik konuma gelmeyi başaramayacaktır. İklim koşullarının çalışma düzenini etkilemesi gibi unsurlar bunun nedenleri arasında yer alabilir. Gelecekte de bugünkü gibi Afrikalıların yarısı açlıkla savaşıma devam edecektir. Bu kıtada, Güney Afrika, Mısır, Botswana ve belki Gana bu sorunların üstesinden gelmeyi başarıp, diğer ülkeler gibi yok olmaktan kurtulabilir.

Arap ülkelerinde GSYH diğer ülkelere nazaran daha yavaş artacaktır. Zaman içinde Türkiye ve İran önemli güçler haline gelebilir.

Zamanın ticarileştirilmesi

Zamanla tarım; sanayiye dönüşecek, yüzlerce işçi şehirlere yönelecektir. Dünya sanayisi gittikçe globalleşerek, sınırlar sermayelere ve mallara açık olacak, fabrikalar (Asya, Uzak Doğu ve Hindistan gibi) işsizliğin ucuz olduğu yerlere kayacak; büyük kuruluşların merkezleri ve araştırma birimleri İngilizcenin resmi dil olduğu ülkelere yönelecektir.

İnovasyonlar sürat kazanacak; yaratmaktan, üretime ve ardından da ticarileştirmeye giden süreç kısalmaktadır. Dünya çapında bir konuma sahip olanlar hariç, markaların mevcudiyetlerini koruma süreçleri de kısalmaktadır. Büyük şirket hissedarları, bankacılar, yöneticiler daha farklı talepte bulunup daha farklı sorunlarla karşılaşacak ve görevleri de hep kısa vadeli olacaktır. İş hayatında, çalışanlar arası rekabet daha da sertleşecek, kişiler kendilerini sürekli geliştirmek zorunda kalacaklardır. Doğum oranlarının azalması ve insan ömrünün uzaması yıl içinde daha az, ancak sene bazında daha uzun süre çalışmasına neden olacak, emeklilik yaşı ise yetmişlere ulaşacaktır.

“Daha iyi olma” ya yönelik olan sanayi; “en iyi olma” ya yönelik olan sanayi haline gelecektir. Tüketiciler hep üstün kalacak ve hedefleri çalışanlarından daha önemli olacaktır. Çalışanların çoğunluğu beş yıldan sonra iş ve şehir değiştirir hale gelecektir. İnsanlar şehir kalabalığından uzaklaşmaya devam edecek ve yaşanmakta olan dokuzuncu düzen yalnızlığa yönelik, şehir karmaşasından uzak bir yaşam şekli oluşturmaya devam edecektir. Hatta turizm bile yalnızlığın ve sessizliğin simgesi haline gelecektir.

Bu dönemde ulaşım hayatımızın önemli bir kısmını tüketecektir. Şehir içi, şehirler arası bağlantılar çoğalacak, uçak-taksi kullanımı ve enerji tasarruflu daha ekonomik taşımacılık sistemleri gelişecektir.

Tüm tüketim sektörlerinde en düşük fiyatlı ürünler piyasaya sürülecek ve böylelikle tüm fakirlerin pazar ekonomisine iştiraki sağlanacaktır. Orta ve üst düzeyde gelire sahip olanların, kazançlarının büyük bir kısmı eğitim, sağlık ve güvence sektörlerinde harcanacaktır. Bu ticaret döneminde, günümüz dünya ekonomisine hükmetmekte olan sigorta ve eğlence sektörleri (turizm, sinema, TV, müzik, spor, gösteri) etkinliğini sürdürecektir. Tüm uluslar arası şirketler bu iki unsur (güvence ve eğlence) üzerine yoğunlaşacaklardır.

2030 öncesinde, fakirler hariç herkes, her yerden yüksek hızla bilgi şebekelerine bağlanıyor olacaktır. (HSDPA,WiBro, WiFi,WiMax) Örneğin; günümüzde Google merkezinin bulunduğu Mountain View ve San Francisco’da herkes kablo bağlantısı olmaksızın, yüksek hızla internete bağlanabiliyor.

Günümüzde Kore'de tüm şehirlerde, mobil telefon ağı olan ve 3G'den çok daha verimli olan HSDPA; internet bağlantısı için ise WiBro kullanılmaktadır. Zamanla bu şebekelerin hizmetinden her an için yararlanmayı arzu edeceğiz ve bunun için de her an yanımızda bulundurabilmemiz amaçlı kullanmakta olduğumuz tüm cihazların boyutları gittikçe küçülüp çok fonksiyonlu hale gelecektir. Cep telefonu, diz üstü bilgisayar vs. bir bileklik, gözlük, kol saati ya da yüzük boyutlarına indirgenecektir. Tek bir cihazı telefon, ajanda, bilgisayar, müzik çalar, TV hatta kimlik kartı ya da anahtarlık olarak kullanır hale geleceğiz. Bilgisayar fiyatları ucuzlayacak, internet arama motorları daha fazlalaşacak, insanlar televizyonu daha az seyredip, internette çok daha fazla vakit geçirecektir. Yazılı basın kendini yenilemek zorunda kalacak, kitaplar (e-kitap) şekil değiştirecektir. Oyunlar üretmeye, hayal etmeye, bilgilendirmeye, gözetlemeye ve kendini geliştirmeye yönelik olmaya başlayacak, filmler dokunup koklayabileceğimiz şekilde üç boyutlu bir formatta olacaktır. Evcil robotlar; evde yardımcı ya da yaşlı veya engellilere yardımcı vazifesini görecekler ve gözetmen olacaklardır.

2030'lardan önce motorlara, araçlara, nesnelere, köprülere, binalara, barajlara uzaktan sürekli gözetleme amaçlı sensörler entegre edilecektir. Tüketici satın aldığı ürünün satın aldığı güne kadar kat ettiği yolu öğrenebilecek ya da, satın aldıktan sonra da örneğin, çocuğunun kullandığı çantadaki sensör sayesinde okula gidip gitmediklerini vs. öğrenebilecektir.

Yaşlanma

Günümüz eğilimleri gelecekte de devam ederse 2025'li yıllarda gelişmiş ülkelerde yaşam beklentisi 90 yaş civarında olacaktır. Bunun dışında, özellikle kadınların özgürlüğünün artmasıyla birçok ülkede doğum oranları nesilleri yenileyemeyecek kadar azalacaktır. Örneğin; Kore'de 1950'li yıllarda doğum oranı 5,1 iken 2000'li yıllarda 1,5'e kadar gerilemiştir. Doğum oranlarının en yüksek olduğu Müslüman ülkelerinde bile bu oranların azaldığına tanık olacağız.

2025 senesinde on milyondan fazla Amerikalı 85 yaşın üzerinde olacaktır ve diğer ülkelerde de büyük olasılıkla benzeri artışlarla karşılaşacağız. Bazı ülkelerde yaşlı nüfusun artışı ve doğum oranının düşmesi ile nüfus sayısında azalma bile yaşanacaktır. Çocuk sorumluluğu azalan kadınlar, erkek etkisinden kurtulup toplumda kendilerine bir yer edinebilecekler ve iş hayatında daha aktif bir rol oynayacaklardır. Tüm bunların neticesi olarak emekli maaşlarının ödenmesi şirketler için yük haline gelmeye başlayacaktır. Bu konuda dengeyi sağlayabilmek için ya vergi oranlarını artırıp geliri artırmak, ya doğum oranlarını artırarak veya göç oranlarını artırarak çalışan ve genç nüfus sayısını artırmak gerekecektir. Göçe karşı çıkıp, yabancıları reddeden ülkeler nüfuslarının yok oluşu ile karşı karşıya kalacaklar, yabancıları kabul eden ülkeler ise halkların birleşimi ile, nüfuslarının değişimine seyirci kalacaktır.

Tüm dünyada nüfusun yarısı zaten şehirlerde yaşıyor. 2015 yılına geldiğimizde güneyde bulunan 24 büyük şehir (Örneğin; Sao Paulo, Meksika, Bombay, Shangai, Rio de Janerio) on milyonu aşkın bir nüfusa sahip olacaktır. 2025 yılında ise tüm şehirlerden otuzunun nüfusu 10 milyonun üzerinde olacaktır. Kısacası yakın bir zamanda birçok yerleşim yeri için imkansız olan tüm alt yapı sistemini kuvvetlendirmek gerekecektir. Bu durumda sadece birkaç şehir yaşanabilir bir halde kalacaktır.

Bu şehirlere göçler başlayacak, özellikle de Çin'den gelen büyük kitleler olacaktır. Çinli'ler en çok Sibiryaya ve Rusya'ya göç edeceklerdir ve zaman içinde Rus-Çin evliliklerinin artmasıyla birlikte Çinli'ler Rusya'yı ele geçireceklerdir.

Yine 2020'li yıllarda Orta Afrika'dan Kuzey Afrika'ya, Hindistan'dan Malezya'ya, Malezya'dan Tayland'a, Bangladeş'ten Körfez ülkelerine, Irak'tan Türkiye'ye ve Guatalama'dan Meksika'ya kitlesel göçler başlayacaktır. Zenginler de bu göç furçasına katılacaktır ve başlıca geçiş noktaları Rus-Polonya, Türk-Yunan, Türk-Bulgar, İtalya-Libya, Meksika-Amerika Birleşik Devleti sınırları olacaktır. Amerika Birleşik Devleti göçmenlerin aranan ülkesi olmaya uzun bir müddet daha devam edecek, yaklaşık yirmi yıl içinde Amerika Birleşik Devleti'nde İspanyol ve Afro-Amerikan nüfusu neredeyse çoğunluğu oluşturacaktır.

Avrupa ülkeleri de zaman içinde sadece göç alan ülkeler haline gelip göçle gelen işgücünden edinecekleri gelir ile emekliliklerini finanse etmenin yolunu bulabileceklerdir.

Fransa gibi Avrupa ve Afrika göçünü kabul etmeyen ülkeler, ayakta kalabilmeleri için bunun tek çözüm olduğunu biraz daha geç anlayacaklardır.

İngiltere'de Orta Avrupa'dan göç kabul eden bir ülke haline gelecektir.

Kısacası gelişmiş ülkelere kitlesel göçleri Ukraynalılar, Ruslar ve Çinliler oluşturacak ve göç alan ülkeler emeklilerini finanse edecek hale gelecektir ancak bununla birlikte orta sınıfın geliri sarsılacaktır.

Zaman içinde gerek kariyer, gerek şirket politikası gerek yeni bir kimlik arayışından dolayı birçok kişi neredeyse her sene ülke değiştirir hale gelecektir. Emekliler, Kuzey Afrika gibi yaşam ve iklim koşulları daha iyi olan ülkelerde yaşamayı tercih edeceklerdir. Kısacası 20 yıl içinde her yıl ortalama 50 milyon kişi köşesine çekilecek ve aşağı yukarı bir milyar kişi doğup büyüdüğü şehirlerin dışında yaşayacaktır.

2035 öncesi, kentsel nüfusun artması ham maddeye olan talebinde artmasına sebep olacaktır. Bu nedenle, zamanla sanayi atıklarını geri dönüşüme tabi tutarak ham maddeleri kısmen tekrar kazanmaya çalışmamız gerekecektir. Bu maddelerin tekrar tükendiği vakit ise okyanuslardan, Ay'dan temin etmeye çalışacağız. Enerji tüketimimiz günümüzdeki gibi artarak devam edecekse, rezervlerimiz: karbon için 230 yıl, gaz için 70 yıl ve petrol için 50 yıl seviyelerindedir.

Petrolün henüz bilinmeyen ya da Irak, okyanuslar vs. gibi iyi bilinmeyen birçok rezervi bulunmaktadır. Kısacası bir yüzyıl daha fiyat konusu dışında herhangi bir petrol sorunu yaşamayacağız. Ama neticede başka enerjilere geçmeye elbet mecbur kalacağız. Radyoaktif atıkların yönetimi politik olarak kabul edildiği takdirde nükleer enerji daha sık kullanılacaktır ve güneş enerjisi gibi enerjiler ancak depolanabilir olduğu zaman vazgeçilmez olacaklardır. Zaman içinde enerji pahalılaşacaktır; tabii bu döneme kadar geçen zaman zarfında artan dünya nüfusunun ihtiyacını karşılamak için tarımsal ya da benzeri üretimleri de artırmak gerekecektir. Gün geçtikçe elimizdeki kaynaklar hızla tükenmektedir. Örneğin XX. yüzyılın son on yılında Almanya'nın batısındaki orman rezervleri yarı yarıya azalmıştır. Her bir saatte bir futbol sahası büyüklüğünde orman arazisi yok olmaktadır. Karbon gazının kullanımı ile birlikte atmosferin ısı hissedilir bir şekilde artarak 2050'den önce dünya ısısının 2 derece yükselmesine ve 2100'den önce de 5 derece artmasına neden olacaktır. Buzulların erimesi tüm bu birbirini takip eden

olayların bir neticesidir. Böylece denizlerin seviyesi yılda 2 mm artarak 2050' yılında en az 12 cm yükselmiş olacaktır. Yüksek maliyetli doğal afetler birbirini takip edecek, ağaçlar eskiye oranla daha kısa sürede büyüyecek ancak daha hassas olacaklar, kuşlar ve balıklar daha farklı noktalara yönelmeye başlayacaklardır. Kıyılar yaşanmaz bir hal alırken Afrika çölü her sene Belçika büyüklüğünde genişlemeğe devam edecektir. Çevreye zarar veren gazların etkisi kolay giderilemeyecek ve tüm bu gelişmeler karşısında 1999 Kyoto Antlaşması yetersiz kalacaktır. Kuraklıkla birlikte içme suyu sıkıntısı yaşanacak, zira şimdiye kadar doğal içme suyu kaynaklarının %80 ini tüketmiş bulunmaktayız. Kirli su, her gün 15.000 kişinin hayatına son vermekte ve yüzlerce hastalığı beraberinde getirmektedir. 2025 yılına geldiğimizde özellikle Afrika, Ortadoğu ve Güney Asya'da olmak suretiyle dünya nüfusunun yarısı içme suyu sıkıntısı yaşayacaktır. Bu ve benzeri olaylar dünya üzerindeki birçok canlı türünün ortadan kaybolmasına neden olacaktır.

Tüm bunların yanında, teknolojik alanda günümüze kadar kaydedilen gelişmelerin ardından otomobil, beyaz eşya, internet, cep telefonu, tarım gibi bazı sektörlerde yavaşlama dönemi yaşanmaktadır. Halbuki, bunca enerji sıkıntısı ile karşı karşıya kalacağımızın bilincindeyken asıl ilerlemeleri, tohumların daha az enerji ve su tüketmesi ya da hidrojen gazının stoklanması vs. gibi alanlarda kaydetmemiz gerekmektedir.

Gerçek yokluk: zaman

Zamanla; çalışmak için, mutfakta iş yapmak ya da temizlik yapmak için daha az vakit harcar hale geleceğiz. Buna karşılık, şehirlerin genişlemesiyle ulaşımaya çok daha fazla vakit ayırmamız gerekecektir. Bu durumda iş amaçlı yolculuklarımızda ya da işe giderken harcaacağımız zamanı müzik dinlemek, film seyretmek ve iletişim kurmak için değerlendirebileceğiz.

Zamanla; insanlık ve teknoloji geliştikçe, kendimizi sürekli geliştirmemiz, bir şeyler öğrenmemiz, bilgi edinmemiz gerekecektir ve bunun için gereken zaman da artmaya devam edecektir. Neticede günün birinde gerçek yokluğun zaman olduğunu anlayacağız ve böylece insan ömrünü biraz daha uzatmaya çalışacağız. Hatta biraz daha ileri gidip olmazsa olmazlarımızı (doğum, uyku, öğrenim, nekahat, karar verme) gereken zamanları kısaltmayı deneyebiliriz. Örneğin; bir çocuk dokuz aydan önce doğup, bir yaşında yürümeyi öğrenip, 3000 saatten kısa bir sürede de bir dil konuşmayı öğrenebilse insanların kendilerini geliştirebilmeleri için ve "daha iyi"ye yönelebilmeleri için yeterince zamanları olabilirdi.

Zaman bu şekilde ilerlerken; dokuzuncu düzen 2025 yılına kadar en azından tarımını, sanayisini, yeni teknolojileri muhafaza etmeyi, silah sistemlerini modernleştirmeyi, ticari alanlarını korumayı, vs. sağlayabilecektir.

Kaliforniya merkez olmayı sürdürürken, teknolojik gelişmelerden de geri kalmayacak ve bu süreçte Washington, Avrupa ve Onbir'lerle iyi bir birleşme sağlayacaktır. 2030'lu yıllardan sonra, internet hala İngilizce konuşulan bir Amerikan düzenlemesi ise, yeni farklı oluşumlar Amerikan politik ve kültürel gücüne karşı hareket edecekler ve zamanla Amerikan şirketleri bile Amerika Birleşik Devleti'nden kopmaya başlayacaktır. Zira bu firmalar da amaçlarının, imajı gün geçtikçe sarsılan ülkelerinkini ile aynı olmadığını anlayacaklar, hatta aralarından bazıları yabancı yatırım fonlarının kontrolüne geçecektir ve böylece bir "merkez" in en önemli gücü "para" sarsılmaya başlayacaktır.

Halkın büyük şehirlere yönelmesiyle; okul, hastane gibi sosyal tesislerin eksikliği artacaktır. Yabancı işçilerin gelmesi ve şirket merkezlerinin yer değiştirmesiyle birlikte Amerikalıların maaşları gittikçe azalacak, zenginlerle işçilerin gelirleri arasındaki fark insanların Amerikan rüyasından şüphe etmelerine neden olacaktır.

Enerji, su, sağlık, eğitim, güvenlik, emeklilik vs. insanların gelirlerinin büyük bir kısmını tüketecektir. Amerikan parası ekonomik dövizden ziyade politik bir döviz haline gelecek ve bu durum da paranın kullanımını kısıtlayacaktır. Kısacası 2030'lu yıllara doğru Amerikan şirketleri, sağladığı karları kendi topraklarında tutamaz hale gelecektir. Yabancı merkez bankaları da başka dövizlerle kendi rezervlerini dengelemeye başlayacaklardır. Evlerini teminat olarak gösteren Amerikan vatandaşları evlerini satmaya başlayacak bu durum ise gayrimenkul fiyatlarının bir anda düşmesine neden olacaktır ve tüm bu olayların neticesinde, devlet borçluların sorunlarına çözüm bulamayacaktır. Hükümet zayıf koruyamayacak hale gelecek, üretim yavaşlayacak ve işsizlik hiç ulaşmadığı seviyelere çıkacaktır. Kısacası finansal kriz patlak verecektir. Böylece dokuzuncu düzen dönemi de sona erecektir.

Onuncu pazar yöntemi mümkün olacak mı? Onuncu yöntem, uluslar arasında yeni dengeler yaratabilmeli, yeni teknolojilerle kısa sürede giyim, besin üretebilmeli; azalan enerjilerin yerine yenilerini getirebilmelidir. Bu onuncu yöntemin merkezi yine çeşitli konularda çok güçlü bir bölge olmalıdır.

2025 krizinden sonra bile Amerika Birleşik Devleti askeri, teknolojik, mali ve kültürel açılarından dünyanın en güçlü ülkesi olarak kalacağından söz konusu onuncu merkez yine Amerika Birleşik Devleti'nde olacaktır. Zira Washington hala dünyanın politik başkenti, Amerikan ordusu da dünyanın askeri gücü olmaya devam edecektir. Bir şehrin ya da bir bölgenin "merkez" olabilmesi için, ilk olarak iletişim-ulaşım ağını elinde tutabilecek büyüklükte bir limana sahip olması, kendi kendine yetebilecek ve hatta dışarıya yönelik üretim yapabilecek boyutlarda tarım olanaklarına ve bunu kullanabilecek insan gücü ile teknolojiye, ayrıca güçlü bir sanayiye sahip olması gerekmektedir. Ancak tüm bunlar "merkez" olabilmek için yeterli değildir. Bir merkezin tüm dünyayı yönetebilmesi için kendi finansal, banka vs. kuruluşlarını oluşturabilecek, yeni teknolojileri finanse edebilecek güçte "para"sı olması gerekmektedir.

Günümüz merkezinden önce; limanı , güçlü tarım desteği ile Brugge; ardından yine güçlü tarım desteği ve izole limanı ile Vendik; üçüncü olarak Anvers; dönemi içinde uygun tek Akdeniz limanı olarak Cenova; ardından Amsterdam; yine önemli limanı ve sanayisi ile Londra; yedinci ve sekizinci olarak Boston ile New York merkez olmuşlardır. Dokuzuncu merkez Kaliforniya'dır. Onuncu merkez muhtemelen San Diego olacaktır. "Merkez" Kuzey Meksika'dan Batı Kanada'ya kadar ulaşan bölgeye de uzanabilir.

Günümüzde hala Amerikan İmparatorluğu'nun ebedi olduğunu düşünen Amerikalı yöneticiler bulunuyor. Onlara göre; Amerika bir imparatorluk değil, bir demokrasi.

Tarih, "merkez" in illa en geniş alana yayılmış ya da en kalabalık olan ulusun topraklarında olması zorunda olmadığını göstermiştir. Londra gerek büyük kapasiteli limanı, gerek sanayiye değin gücü, en önemlisi ise parasal gücü sayesinde bu görevi üstlenebilir ancak arazisinin ve iklim koşullarının elverişsizliği nedeniyle tarımsal güç konusunda yetersiz kalabilir. "Merkez"; Londra'dan Brüksel, Lille ve Paris'i geçerek Frankfurt'a kadar uzanan hızlı tren hattı üzerindeki şehirlerden oluşabilir. Böylelikle

gerekli mali ve sanayi güç sağlanır. Bu durumda, bu bölge Kaliforniya'nın, Euro ise Amerika Birleşik Devleti dolarının yerini alabilir.

Bunların dışında İskandinav Ülkeleri'nde Stockholm, Helsinki ve Oslo arasında yeni bir 'merkez' ortaya çıkabilir. Ancak, kuzey ülkelerinin dünya tehlikelerinden uzak durma tutumu nedeniyle bunun gerçekleşmesi küçük bir olasılıktır.

Hiçbir Avrupa Ülkesi, bir 'merkez'in ihtiyaçlarını karşılamaya ve "merkezi" muhafaza etmek için gereken masrafları karşılamaya hazır olmayacaktır.

2030'lu yıllarda Japonya'nın komşularına ve diğer civar ülkelere kıyasla teknolojisi daha ileri olacağından, o bölgede bir güç haline gelecektir. Ancak 1980'de olduğu gibi o tarihlerde de ekonomisi uluslararası bir değer konumuna gelecek kadar yeterli olmayacaktır.

Shangai ve Bombay 2030'lu yıllarda dünyanın en büyük iki ekonomisi haline gelebilirler, eğer bu durum gerçekleşirse ticari düzenin 'merkez'i olabileceklerdir. Ancak bunu başarmak için iletişim şebekelerine, kentsel yapılarına, hukuki ve teknolojik yapılarına, güvenlik güçlerine ve orduya değin altyapı oluşturmaları, yüksek sayılarda insana iş olanağı yaratmaları vs. gerekmektedir. Kısacası, Shangai ve Bombay'ın 'merkez' olabilmeleri çok zordur.

Çok uzun bir zaman sonra Avustralya da 'merkez' olma konumuna gelebilecektir. Ancak, nakliye yani ulaşım konuları; Sydney'in Tokyo ya da Los Angeles'e uçakla dört saatlik, gemiyle beş günlük mesafeye indirecek kadar teknolojik gelişmelere bağlı olduğundan, bu bölgenin ulaşım-iletişim açısından dünya ticaretini kontrol etmesi mümkün olamayacaktır.

İslam Dünyası da (Ankara, Kahire, Bağdat, Cakarta) 'merkez' olmayı arzu edeceklerdir. Ancak bunun için sanayi, kültürel, politik, mali olanaklarının olması, hatta günümüzde imkansız olarak gözükken fikir özgürlüğüne sahip olmaları gerekir.

Çok uzun süreliğine; geleceği yönlendirecek üç dalga ortadan kalkana kadar düzenin işleyişinde herhangi bir 'merkeze' ihtiyaç duyulmayacaktır. Pazar, yeteri kadar güçlü olacak ve üretici sınıf dünyayı yönetmek için artık aynı yerde yaşamak zorunda kalmayacaktır. Yeni sanayi birçok farklı noktaya aynı anda yerleşecek ve düzen 'merkezsiz' işleyecektir.

Geleceğin ilk dalgası : hiperimparatorluk

Genel kanı; geçmişin, sadece pazarın ve demokrasinin genelleşmesinden ibaret olacağıdır; bu da tarihin sonu anlamına gelmektedir. Zira, artık bir diktatörlüğü demokratikleştirmek için savaş yapılmıyor.

2025 - 2035 yılları arasında, dokuzuncu düzen gücünü yitirerek yerini, tek bir güç ile değil de, birden fazla güç ile idare edilen bir düzene bırakacaktır. Tabii bu düzenin de ne kadar ayakta kalacağı tartışılır.

2050'lere doğru, yeni teknolojik olanaklar sayesinde dünya düzeni evrensel olan pazar etrafında birleşecek ve Hiperimparatorluk başlayacaktır. Dünya pazarı eski alışkanlıklarına devam edecek yani kısmen Amerikan yapısını muhafaza edecektir.

2035'li yıllara doğru Çin'de ve Müslüman Dünyası'nda ticari büyüme, diktatörlüğü ortadan kaldırıp, parlamenter demokrasiyi getirecek bir orta sınıf yaratacaktır. Şili, İspanya, Rusya ya da Türkiye'de Hinduizm'in veya İslamiyet'in demokrasiye karşı direnişinin ortadan kalkmasından Mısır, Endonezya, Nijerya, Kongo, Çin ve İran'da etkilenecektir.

Serbest seçimlerin uzun süreli pazar demokrasisini sağlamaya yeterli olmadığını, Irak ya da Cezayir örneklerinden, ekonomilerini ve politikalarını sabitleyememeleri ile gördük. Bu ülkelerin; sistemde başarılı olabilmeleri için insan haklarına saygı gösteren laik kuruluşlar, parlamento, politik parti, hukuk sistemi ve güvenlik güçleri ile donanmaları gerekir. Demokratik uluslar bu ülkelerin şirketlerine, ürünlerine, öğrencilerine vs. pazarlarını açarak yardımcı olabilirler.

Bu süre zarfında bazı bölgeler diğerleri ile bir arada yaşamaya devam etmek istemeyeceklerdir. Çek Cumhuriyeti'nin Slovakya'dan ayrılması bunun bir örneğidir.

Tüm bu geleceğin demokrasilerinde, ulusal gelirin önemli bir kısmı bir süreliğine kamu bütçelerine, sosyal ve özel sigorta sistemlerine kayacak ve köylü sınıfı ile işçi sınıfları ortadan kalkacaktır.

Demokrasi ve pazar aynı güce sahip oldukları sürece birbirlerinin rekabet alanlarını paylaşıp, sınırlarına saygı duyacaklardır.

Her kıtada başlıca bir ya da iki güç ile (Amerika Birleşik Devleti, Brezilya, Meksika, Çin, Hindistan, Mısır, Rusya, AB ve belki Nijerya) dünya çok merkezli bir şekle dönüşecektir ve gelecekte bu dokuz ülke birleşip dünyayı yönetecektir.

Uluslar ya da uluslararası kuruluşlar, sanayi ve finansal güçleri, pazarları sınırlandırmayı deneyeceklerdir. Ardından, sağlık ve eğitim gibi sektörlerdeki kamu çalışanları daha sonraları hakimler, askerler tamamen özel sektör çalışanı haline geleceklerdir. Gün geçtikçe pahalılaşacak olan bu sektör hizmetlerinin yerini, seri üretilecek sanayi ürünleri alacaktır ve böylece Pazar ile Pazar demokrasileri arasında jeopolitik bir çatışma başlayacaktır.

Hipergözetim'den Otodenetim'e

Özel şirketler önce işlev ardından da seri üretim ürünlerini ticaretleştirmek isterler. İlk olarak daha fazla bilgi ve enerjiyi daha az yer kaplayacak şekilde biriktirmeyi, daha az ham madde ve enerji tüketmeyi araştıracaklardır. Zaten günümüzde üretilen ürünler hep daha az enerji tüketmeye yönelik üretilmektedir. Bütün bunlar ancak nano teknoloji sayesinde gerçekleşebilecektir.

Çeşitli teknolojiler; suyu, ormanı ve petrolü daha az kullanmamıza yol açacak ve deniz, uçak ile ilgili bilinmeyen birçok kaynaktan yararlanmamızı sağlayacaktır. Nano bilgisayarlar üretilecek ve enerji nano merkezleri hidrojen pilleri kullanmaya başlayacaktır. Ulaşım, iletişim, eğlence, bilgilenme yöntemleri herhangi bir nesnenin bünyesine entegre olabilecek kadar küçültüleceklerdir. Evcil robotlar ihtiyaç duyanlara gündelik yaşantılarında yardımcı olacak, arabalar kendi kendilerine gerekli adrese gidebilecekler, Tokyo ile Los Angeles arası hipersonik uçaklar sayesinde dört saatten kısa sürecek vs. ve en sonunda Ay'a ardından da Mars'a seyahatler düzenlenecektir.

2040'lara doğru hükümetin birçok görevini üstlenecek olan gözetim nesneleri kullanıyor olacağız. Eğitim, sağlık gibi hizmetler makineler tarafından karşılanacak, bu da şirketlere yeni pazarlar oluşturup ekonomik verimliliği arttıracaktır. Gözetmenler ticari düzen'in gereksinimlerine karşılık verecekler. Bu süreç iki aşamada gerçekleşecektir: hipergözetim ve otogözetim. Pazar kuralları demokrasi kurallarının önüne geçince; eğitim, sağlık, güvence ve hukuk alanlarında ki kamu hizmetleri özel şirketler tarafından rekabet konusu oluşturacaklardır. Özel şirketlere doğru gerçekleşecek olan bu yöneliş, azalan kaynaklarda tasarruf yapılmasına yardımcı olacaktır. Daha sonra özel hizmetler, sosyal hakları ve idari hizmetleri yönetecek, böylece resmi bir belgeyi biraz daha fazla ödeme yaparak daha kısa sürede alabileceğiz. Diğer bir deyişle kamu hizmetleri ücretli olacak.

Tüm kullanıcılar tüketici konumuna gelecek ya hizmeti satın alacaklar ya da sigorta şirketlerine prim şeklinde ödeme yapacaklar. Bu sigorta şirketleri hastalığa, işsizliğe, vefatlara, hırsızlık ya da yangına vs. karşı kişilerin kendilerini korumaları için onlara prim ödetmenin dışında bir de kapsayacakları riskleri en aza çekmek için gerekli normlara uyup uymadıklarını da kontrol edeceklerdir.

Böylece, zamanla diğer şirketler de olası sanayiye değin felaketleri en aza indirmek için normlara uymak zorunda kalacaktır. Kısacası, şirketler güvencelerini ödedikleri çalışanlarına; sağlıkla, tasarrufla, varlıklarıyla vs. ilgili gerekli normlara uyup uymadıklarını kontrol edeceklerdir. Formda olmak sosyal açıdan gerekli bir davranış haline gelecektir. Sigorta şirketlerinin verimli olabilmeleri için sigortaların en az üçte birinin normlara uyması gerekmektedir. Bu da herkesin gözetleneceğinin göstergesidir.

Gözetim, geleceğin sihirli sözcüğüdür ve hipergözetim dönemi ile birlikte teknoloji sayesinde, ürünlerin, nesnelere ve insanların tüm hareketlerinden haberdar olabileceğiz. Bu sistem ileride askeri hareketlerde de kullanılabilir. Tüm kamu alanlarına yerleştirilen minyatür kameralar geliş, gidişleri kontrol edecektir. Biometrik teknikler (iris şekli, yüz ve el şekli, parmak izi vs.) yolcuların, çalışanların hatta tüketicilerin kontrolünü sağlayacaktır. Sayısız makineler; insan vücudunu, nesnelere durumunu, sağlığını kontrol edebileceklerdir. İnsanların günlük hayatına dair kareler biriktirilip, uzman şirketlere, kamu ya da özel polis görevlilerine satılabilecektir. Böylece gizli hiçbir şey kalmayacak; herkes, herkes hakkında her şeyi bilir konumuna gelecektir. Böylece bilinmeyene karşı olan merakta zamanla ortadan kalkacaktır.

2050'lere doğru pazar uzaktan gözetimi düzenlemeye devam etmeyecek, seri üretilen sanayi ürünleri herkesin, her şirketin kendi normlarında otogözetim yapmasını sağlayacaktır (enerji, su, hammadde tüketiminin, malvarlığının otogözetimi). Bu makineler zaman kazanılması konusunda da bizlere çok yardımcı olacaklardır.

Kıyafetlere konulan minyatürleştirilmiş otogözetim bilgisayarları; kalp atışlarımızı, tansiyonumuzu kaydedip, kolesterolümüzü ölçeceklerdir. Çeşitli organlarımıza yerleştirilen mikroskopik algılayıcılar, organlarımızın düzenli çalışıp çalışmadığını kontrol edebileceklerdir. Benzer çalışmalar eğitim alanında da gerçekleşecektir.

Gözetim, otonom hale gelecek ve herkes kendi hapishanesinin gardiyanı olacaktır. Böylece otogözetimler, tespit edilen hataları gideren oto-onarımlar haline gelecektir. Bu da ilk olarak yaşlanma ile birlikte makyaj, güzellik, moda, diyet, jimnastik, estetik alanlarında görülecektir. İlk olarak organik malzemelerle insan vücudunu

onarmaya çalışılacak, ileride kana karışarak yaşlanmayı ve kanseri önleyebilecek mikro kapsüller hayatımıza girecektir.

Bunların ötesinde, doğrudan beyine bağlanacak olan biyoteknoloji protezler sayesinde bilgiler, hafızalardaki resimler arasında seyahat etmek, bir şeyler öğrenmek, farklı düşüncelerle iletişim kurmak mümkün olacaktır.

Devletlerin yok oluşu

Söz konusu teknolojiler; devletlerin, kamu kuruluşlarının rolünü azaltacaktır, çok merkezli pazarda devletlerinin gücünün azalmasına neden olarak, şirketler uygulanan vergilerden kendileri için daha avantajlı olanı tercih ederek merkezlerini bu avantajlı vergilerin uygulandığı ülkelere taşıyacaktır. Bunun üzerine hükümetler sermaye üzerinde vergi indirimine gidecekler ancak bunun neticesi olarak kaynakları azalacaktır ve devletler eğitim, sağlık, güvence gibi hizmetlerini özelleştirerek söz konusu hizmetleri pazara bırakacaktır. Böylece 2050'li yıllara geldiğimizde devletlerin yok oluşu başlayacaktır. Her ülkede siyasi partiler eğitim, sağlık ve güvence hizmetlerinin özelleştirilmelerini önlemenin yollarını arayacaktır.

Bu kargaşaya sosyal demokrat devletler diğerlerine kıyasla daha fazla direnebilecekler, bazı ülkelerde bu ulus kimliğinin yok oluşunu önlemek, göç dalgalarına karşı gelebilmek için ırkçı, laik, teorik diktatörler başa geçeceklerdir. Küreleşme ile birlikte ülkelerin yok olduğu sırada Afrika yeni yeni oluşumunu tamamlıyor olacaktır. Amerika Birleşik Devleti'nde de teknolojinin devletin faaliyetlerine etkileri benzer şekillerde görülecektir (Örneğin; internetin Amerika Birleşik Devleti'ne karşı rol oynaması ile vergiler yüzünden şirket merkezlerinin ülkenin dışına kaymasıyla vs.) ve Amerikan İmparatorluğu yavaş yavaş gücünü yitirmeye başlayacaktır.

Zamanın ticarileştirilmesi

Kapitalizm dünyayı koca bir pazara çevirecektir. Tüketmenin dışında geçen her an kaybedilen zaman olarak görülecektir. Hatta insanların evlerindeyken, öğrenirken, çalışırken tüketebilmeleri için şirket merkezlerini ve fabrikaları ortadan kaldırmaya bile yönelebiliriz. Ev ofisler, emeklilik anlayışını değiştirecek; ulaşım, ticaret yapılan yerlere dönüşecek vs. ve insan yalnız kalacaktır. Yalnızlığını gidermek için insanın tüketimi dolayısıyla da gözetimi artacaktır. Kimse bir diğerinin mutluluğunu düşünmez hale gelecek, kolektif yapılan her türlü iş imkansızlaşacak. Yalnızlık çocukluktan itibaren başlayacak ve insanlar bu eksikliği giderebilmek için evlerini, mallarını oyunlarını sırf kalabalıkta bulunmak için diğerleri ile paylaşır hale gelecektir.

İnsan ömrü uzadıkça şirketler, çalışanlarından daha kısa ömürlü olacak, şirketlerin birçoğu kurucuları ile birlikte ortadan kalkacaktır. Bir diğer şirket şekli ise 'Şirk-şirket' denilen bir konunun ya da bir projenin üzerine kurulan şirketlerdir. Bu şirketlerin en önemli nitelikleri her dönemin konusunu veya projesini seçmek olacaktır ve yerleri, kullandıkları lisans vs. her daim değişebilir olacaktır. Şirket yöneticileri, çalışanlarının ve iş arkadaşlarının yaratıcılığını geliştirmek amaçlı her şeyi yapacaktır.

Bu şirketler devletlerin yokluğunun yaşandığı alanlarda faaliyet göstermeye başlayacaklardır. Alt yapı, motor, makine, gıda, ev eşyaları, giyim, taşıma, turizm, eğlence, güzellik, enerji, güvence, sağlık, eğitim vs. gibi alanlar önde gelecektir. Günümüz bankacılık sistemine kıyasla fakirlere yönelik mikro kredi sistemi ön plana

çıkacaktır. İlk 'Sirk-şirket'leri Amerikan kaynaklı olacaktır, zira uzun süreli dünya çapında olabilecek bir proje olanaklarını ancak Amerika Birleşik Devleti'nde bir araya getirebilirler.

AIG(sigorta); City Group (banka), Disney (eğlence), Bechtel (mühendislik), Whirpool (ev aletleri), Exxon (enerji), Microsoft, Nike, Motorola, Coca Cola sirk-şirketlere örnek olarak verilebilir. Söz konusu Sirk-şirketler daha sonra Avrupalı (Nokia, L'Oreal, Nestle, Danone vs) ve ardından da belki Hintli, Brezilyalı, Japonyalı, Çinli olacaklardır. Ulusal temelden sıyrılıp sabit bir yeri olmayan, yani göçebe bir şekil alacaklardır.

Hiperimparatorluğun patronları, hipergöçebeler

Sirk-şirketlerinin sermayedarları, hiperimparatorluğunun patronlarını oluşturacaklardır. On milyonun üzerinde kadın ya da erkek hiperimparatorluğu yönetecek olan çok merkezli dünyanın, tüm merkezlerinde yaşayacak olan bir hipersınıf oluşturacaklardır. Çeviri makinelerinin yardımı ile çok dil konuşup, daha uzun yaşamak için çaba göstereceklerdir. Öğrenmek, onlar için yaşam ihtiyacı haline gelecek ve böylece çalışmanın, tüketmenin ve öğrenmenin aralarındaki sınırlar kaybolacaktır. Özel korunaklı sitelerde ve çok eşli yaşam sürdüreceklerdir. Kimileri kendilerini korsan ekonomisinin hizmetine verip, geleceğin ikinci dalgasının başrol oyuncularını olacaktır. Diğerleri ise, yatırım yaparak geleceğin üçüncü dalgasının başrolünde yer alacaklardır.

2040 yıllarında tüccarlar, doktorlar, hemşireler, avukatlar, hakimler, polisler, öğretmenler vs. en önemli tüketiciler olacaktır. Çoğunluğu sabit bir yerde çalışmayacak ve bu nedenle fiziki açıdan ve bilgi donanımı açısından sürekli yeterli olup olmadıklarını gözetip, takip etmek zorunda olacaklardır.

Gençler için seyahat etmek, hipersınıfa yükseliş anlamını taşıyacaktır.

Sigorta sektörü işsizliğe, hastalığa, düzensizliğe karşı ekonomik, finansal, kültürel gibi tüm alanlarda risklere karşı güvence şekilleri oluşturacaktır.

Eğlence sektörü de değişik seçenekler sunacaktır.

Orta sınıf eski merkezlerin elitlerinin yaptığı sporları yapacak ve orta sınıfta uyuşturucu tüketimi artacaktır.

Hiperimparatorlukla birlikte Pazar bugüne kadar ki en üstün seviyesine ulaşacaktır, ancak fakirlik hala devam edecektir.

2035 yılında günde iki dolardan az para ile yaşamak zorunda olanların yani alt kesim göçmenlerin sayısı; üç buçuk milyar civarında olacaktır. Zayıflayan hükümetler gerekli finansman yardımını temin edemeyecekler. Pazar, şehirde yaşayanların artan sayısına gereken alt yapıyı sağlayamayacak ve göçmenler daha fazla su ve çölleşme sıkıntıları ile karşı karşıya kalacaktır ve bu defa köyden şehre değil şehirden şehre göç başlayacaktır. Maalesef bu durum da her türlü baş kaldırı ve korsan ekonomisi için çok uygun bir ortam yaratacaktır.

Hiperimparatorluk yönetimi

Pazarın demokrasiye karşı bu zaferi sonunda devletsiz bir pazar oluşacaktır. Zira, 2050'lerde ya devlet kalmamış olacak ya da kalanlar ne vatandaşlarına eşit muameleyi ne de bilgi özgürlüğünü sağlayamayacaktır.

Bankalar, her ay dünya merkez bankaları başkanlarını bir araya getirecek olan mali kuruluşlarla çalışacaklardır. Böylesi bir organizasyon, dünyanın başlıca paraları arasında sabit bir parite belirleme konusunda büyük rol oynayacaktır.

Diğer sektörlerin oluşturduğu organizasyonlar da korsan ekonomisine karşı direnebilmek amaçlı kontrol kuralları belirleyeceklerdir.

Muhasebecilik, avukatlık, bilgisayarlılık, eczacılık vs. gibi birçok meslek de kendi normlarını ilan edeceklerdir. Üyelerini gözetleyip, skandalları önleme amaçlı özel oluşumlar kuracaklardır.

Enerji, telekomünikasyon, sağlık ve eğitim alanlarında da yönetim amaçlı kurumlar kurulacaktır. Kısacası, yönetim tek başına bir ekonomik sektör oluşturacaktır.

Tüm bu "gözetim" organları ilk önce Amerikan İmparatorluğu tarafından yönetilecektir. (Örneğin, günümüzde ICANN interneti yönetmektedir.)

2050'li yıllara doğru hiperimparatorluk büyük kontradiksiyonların ve büyük dengesizliklerin dünyası haline gelecektir.

Hipergözetim, otogözetim ardından oto-onarım ile hasta organlarımızı belki uzuvlarımızı tedavi edip hatta onları üretebileceğiz. Ardından insanı üretip, insanı ticari bir mala dönüştüreceğiz. Böylece sevdiğimizimizin kopyalarını, ya da hayalimizdeki insanın kopyasını yapabilir hale geleceğiz. Bu versiyonun sonu hiperimparatorluğun son klonun yok oluşuna kadar ölüm ile birlikte ertelenecektir.

Kısaca hiperimparatorluk da başarılı olamayacaktır. Zira, insanlar birer makineye dönüşüp böylesi bir kabusu yaşamak istemeyeceklerinden, bunun gerçekleşmemesi için ellerinden geleni yapacaklardır.

Geleceğin ikinci dalgası: hiperçatışma

Sovyet sisteminin ve demokrasinin genelleşmesiyle savaş yaşantımızdan çıktı, silahlanma yarışı son buldu ve tüm ülkeler ekonomik büyüme ile daha çok yayıldıklarını anlamaya başladı.

2025 yılına kadar, bölgesel birçok güç ortaya çıkacak ve her biri aynı zenginliklerin peşine düşecektir.

Çin, tekrar etkin bir güç olmayı hedefleyecek ve Taiwan'ı yeniden ele geçirmeye çalışıp Japonya'yı uzaklaştırmaya çalışacaktır.

Amerika Güney Kore'ye yüklenecektir. Japonya Kore'den ve Çin'den gelebilecek herhangi bir hamleye karşı koyabilmek için silahlanacaktır.

Şii İran, Müslümanlığı kontrol etmeyi deneyecektir. Pers'ler Türkçe dilini kullanan ülkelere hükmetmeye çalışacak ancak Türkiye buna müsaade etmeyecektir.

Arabistan ve İsrail kendi bölgelerinde etkin güç olmayı sürdürmeye çalışacaktır. Cezayir ile Fas; Magrep'teki üstünlükleri için karşı karşıya gelecek ve de Nijerya ile Kongo çevrelerindeki bölgeleri kontrolleri altına almak isteyeceklerdir. Güney Afrika kuşatılmamak için komşularına hakim olmak isteyecektir.

Rusya, yeniden dünya çapında bir strateji elde etmek için İslamiyet'in ve Çin'in karşısında yer alacak, komşularına karşı korunmak amaçlı da tekrar silahlanacaktır ve boru hattı boyunca askeri güçlerini yerleştirecektir.

Zaman içinde farklı kutuplaşmalar neticesinde, Amerikan politikaları ve ekonomisinin varlığına karşı isyan eden bir Latin Amerika; İsrail'i elimine etmek isteyen bir İslam Dünyası, Arap Dünyasını sarsmak isteyen Persler; İslamiyet'e ve Çin'e karşı kendisini koruyup Avrupa'nın bir kısmına yeniden hükmetmek isteyen bir Rusya ile aynı bölgelere göz koyan Çin'le karşılaşacağız.

Zaman içinde Çin, İran ve Rusya; Çin ile Pakistan; Rusya ile Avrupa Birliği; Pakistan, Mısır, Endonezya ile İran gibi akla gelmeyecek askeri birleşmelerle bile karşılaşabiliriz.

İran ile Venezuela; Çin ya da Rus desteği arayışına gireceklerdir. Avrupa Birliği, Amerika Birleşik Devleti'ne askeri açıdan yaklaşacaktır ve Arap ligine gözlemci olarak girmeyi talep eden Venezuela'ya silah satışlarını gerçekleştiren korsan ordular yani, Rusya ile Cezayir yakınlaşacaktır.

Hiperimparatorluğun başladığı esnada; korsan dediğimiz gangster teröristler ve mafya'nın sayısı çok daha artmış ve daha güçlü bir konuma gelmiş olacaklardır. Hiperimparatorluk geliştikçe, korsanlar güç kazanmaya ve sayıca büyümeye devam edeceklerdir. Bazı korsanlar, günümüzde Somali'de şahit olduğumuz gibi; bölgelerini, limanlarını, boru hatlarını, vs kontrol eden savaş güçlerinin avucundadır.

Şehirler o denli hızlı genişliyor ki zaman içinde onlar da hiçbir polis ya da askeri gücün müdahale edemeyeceği birer korsan haline geleceklerdir.

Mafya, uyuşturucu trafiği, beyaz kadın trafiği vb. gibi şeylerle uğraşan korsanlar, coğrafya gözetmeksizin kendilerini bir ülke misali korumak için para toplayıp silahlanacaklardır. Karşılıklarına çıkacak olan polislere, hakimlere, politikacılara vs. zarar vereceklerdir. Hipergöçmenler (kimyager, entelektüel, muhasebeci, mühendis vs.) onların tarafına geçmeye ve dünyanın yok oluşunda rol almaya başlayacaklardır.

El-Kaide'de şahit olduğumuz gibi bazı dini ya da politik gruplar da askeri açıdan güçlenerek bazı ülkelerin kontrolünü ele geçirmeye çalışacaklardır.

Bunun gibi çeşitli korsan şekilleri ile de karşılaşacağız.

Bu güçlerden kimileri demokrasiye karşı olacak kimileri politik eğilimleri yönlendirecektir.

Tüm bunlara karşı koyabilmek açısından uluslar, her geçen gün daha büyük bir askeri güce ya da polis kuvvetine yani sayıları gittikçe azalan, hayatlarını ortaya koyabilecek insanlara ihtiyaç duyacaklardır.

Paralı güvenlik güçlerine yönelik şirketlerin sayısı artacaktır ve zamanla tüm güvenlik hizmetlerini yerine getireceklerdir. Bu kuruluşlardan kimileri barışı sağlamak kimileri bazı ülkeler tarafından uzaktan savaşmak vs amaçlı görevlendirileceklerdir. Bunların bazıları

savaş kanunlarına uymayı empoze eden iyi hal kurallarına bazıları Cenevre Konvansiyonuna uyacak, bir kısım ise hiçbir kuralı kabul etmeyecektir.

Daha sonra insanlar Amerika'ya ardından da ticari düzene karşı tepki göstermeye başlayacaklar ve bu tepki de ilerde laik öfke'ye dönüşecektir.

Bu da Amerika Birleşik Devleti'ne ve Ticari düzene karşı kritik koalisyonu oluşturacaktır.

Zamanla, dinler, gerek politik alanda gerek sosyal alanlarda günümüzdekinden daha büyük rol oynayacaklardır ve hatta bazı kiliseler yokluk yaşayan insanları etki altına alacak olan finansal, askeri ve politik güçler haline gelecektir.

Avrupa Hıristiyan kiliselerinin kapitalizme karşı çıkışına ve dini değerlerin siyasi bir şekle bürünüşüne şahit olacağız.

Zaman içinde sağcı partiler dini unsurları İslamiyet'e karşı daha çok kullanır hale geleceklerdir.

Hıristiyanlar'ın sayısı, Müslümanlar'dan daha fazla üstelik Müslüman Ülkeler ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan dünyanın en az gelişmiş ülkeleri arasında yer almaktadır. Ancak bazıları doğal zenginlikleri nedeniyle dünyanın en zengin ülkeleri arasındadır.

Mevcut nüfus artış hızları ile 2020 senesine kadar dünya üzerinde Müslüman sayısı 1,8 milyara ulaşacak, bu durumda Müslüman sayısı Hıristiyan sayısını geçecektir. Zaten kimilerine göre İslamiyet tüm dünyaya yayılacaktır.

Asya da bu din savaşında rol alacaktır. Zira, Asya'da bulunan ülkeler Hinduizm, Budizm vs. adına savaş vermezler ise tüm Asya ülkelerinde İslamiyet hüküm sürecektir.

Hiperçatışma Silahları:

Önümüzdeki 50 yıl içinde, ordular, sivil pazarda kullanılmadan önce kendileri için yeni teknolojiler geliştirecektir. Zira, polis ya da savunma ihtiyaçları için hükümetler hipergözetim ve oto-gözetim teknolojilerini finanse edeceklerdir.

Geleceğe ait bu silahlar gözetim temeli üzerine oluşturulacaklardır. Bu yöndeki gelişmelere karşın elektronik ortamda e-bomba'lar ile bir ordunun iletişim ağını çökertme noktasına gelenler dahi olacaktır.

Yeni silahlar nükleer silahlar gibi konvansiyonel olmayanlara kıyasla daha çok kullanılabilir hale gelecektir. Buna rağmen anlaşmaların hak tanıdığı, beş büyük güç nükleer silah bulundurabilecek ve hatta aralarından kimileri nükleer taktik silahlarını, kısa menzilli olmak kaydıyla, kullanma haklarını koruyacaklardır.

Zamanla İran, Mısır, Türkiye, Brezilya vs gibi birçok ülke nükleer silah bulundurmaya başlayacaktır.

Bu ülkelere ek olarak çeşitli ülkeler de enerji sıkıntısı nedeniyle nükleer enerji santralleri ile donanacaktır.

Zaman içinde kimyasal, biyolojik, bakteriyolojik, elektronik ve nanoteknolojik silahlar da karşımıza çıkacaktır.

Kimyasal silahlar iz bırakmadan önemli konumdaki kişileri öldürebilecek, toplu salgın hastalıkları isteğe göre yayılabilecek; toz tanesi büyüklüğünde nanorobotlar düşmanın vücuduna nüfuz edebilecek; klonlama ile hayvanlardan canlı bomba yaratılabilecektir. Bu silahlar sadece güçlü ülkelerin laboratuvarları tarafından değil, aynı zamanda 'sirk-şirketler' tarafından da üretilecektir ve devlet olmayanlarda, yani uluslar, topluluklar, korsanlar da bu silahlara erişebileceklerdir.

Örneğin yakın bir gelecekte 400 dolara basit bir şekilde bir e-bomba üretmek mümkün olacaktır.

Amerika Birleşik Devleti elektronik, nükleer, kimyasal vs gibi tüm alanlarda çalışmalarına devam edecektir ve yüksek maliyetli çeşitli teknolojileri kullanacak olan yeni bir Amerikan Askeri Birlik 'Future Combat System' çok yakın bir gelecekte Amerika Birleşik Devleti tarafından oluşturulacaktır.

Çin, Hindistan ve hatta Japonya ile Rusya askeri bütçelerini en azından Fransız'ların ya da İngiliz'lerin seviyesine gelecek şekilde arttıracaklardır. Artacak olan giderleri paylaşmak amaçlı birçok ulus mevcutlarının bir kısmını birleştirerek korsanlara ve ticari düzenin düşmanlarına karşı bir Birlik oluşturacaklardır.

2035'li yıllarda Birlik, ticari düzene hükmedemediğini görüp çok merkezli düzene geçiş strateji değiştirip dünyanın kalanı ile ilgilenmeyi bırakacaktır. Korsanlara karşı kendilerini korumak amaçlı o denli büyük önlemler alacaklardır ki, bizleri de bu ülkelere seyahat ederken detaylı kişisel bilgiler vermek durumunda bırakacaklardır.

Avrupa ve başka yerlerde kimileri, askeri bütçelerini kısım, silahsızlanıp, düşman ile işbirliği yapıp savunmayı kabullenmeyeceklerdir. Böylece nükleerden arınmış farklı düzende Devletler doğacaktır.

Bunun dışında, savaşı önlemek amaçlı pazar demokrasileri barışı, ileride düşmanları konumuna gelme olasılığı olanlara yayacaktır.

Günümüzde ve gelecekte, özgür bir şekilde pazar demokrasilerinde yaşamak isteyenler; karşılarında, açıkça kendilerini yok etmek istediklerini ifade eden karşıt grupların varlığını kabul etmeyecektir.

Hiçbir ülkenin hedefi günümüzdeki şekilde kalmayacaktır; Kore'nin silahları Japonya'ya doğrultulmuşken günün birinde Amerika ve Çin'e yöneltilecektir, Hizbullah'ın yani İran'ın bugünkü İsrail'e yöneltmişken yarın Kahire, Riyad, Alger, Tunus, Casablanka, İstanbul, Roma ardından Madrid, Londra ve Paris'e yönelecektir. Demokrasiler, bu tehditlerin karşısında önleyici önlemler alıp güçlü durup karşı tarafı sindirmelidir.

Korsanlara karşı caydırma hareketlerinden netice almak olanaksızdır, zira toprakları yoktur, onları kendilerine toprak vererek sakinleştirmek ise imkansızdır. Mafya'yı Kolombiya ile Afganistan'ın kontrolü tatmin etmeyecektir, kökten İslamîyetçiler İsrail'in yok olmasını, Amerika Birleşik Devleti'nin Irak'tan ya da Suudi Arabistan'dan çekilmesini yeterli bulmayacaktır vs.

Birlik bu sorunu önlemek amaçlı kitlesel imha silahlarına başvurmamalıdır, zira dış politikasını insan hakları üzerine kurup bunu ihlal etmemesi gerekir.

Bunların dışında dünyanın asıl karşılayacağı savaş suyun ve petrolün kıtlık savaşlarıdır. Geçmişte nasıl karbon ve demir için savaş yapıldıysa su, petrol gibi ender bulunan diğer hammaddeler içinde elbet savaş yapılacaktır. Petrolün fiyatı gün geçtikçe artacak ve en çok petrol tüketimi yapan ülke olarak Amerika Birleşik Devleti, Suudi Arabistan'ı ve Irak'ı kontrol etmeye devam edecektir. İran'da bu Amerika Birleşik Devleti'nin kontrolüne zaman içinde girecektir. Amerika Birleşik Devleti hem İran'ı hem de Çin'i takip etmek amaçlı Asya'daki mevcudiyetini sürdürecektir, Meksika körfezini hiç olmadığı kadar sıkı kontrole alacak ve bunların hepsi Çin ile Rusya, Amerika ile Çin, Türkiye ile İran arasında olası anlaşmazlıklara neden olacaktır.

İçme suyu da gelecekte çeşitli savaşlara neden olabilir. Dünya'nın 3 üncü yeraltı içme suyu kaynağı Guarani, Brezilya, Arjantin, Paraguay ve Uruguay arasında tartışma unsurudur. Hindistan'ın kendi topraklarında doğan suyu kontrol etme talebi, Türkiye'nin Fırat ile Dicle'yi kontrol etme projesi ilgili ülkeleri telaşlandıracaktır, ya da Nil nehrinden yararlanan 10 ülke gibi birçok ülke su sıkıntısı arttıkça aralarında anlaşmazlıklar yaşayacaktır.

Sibirya, Fas, Cezayir, Güney İspanya ilerde iklim değişmesiyle uğruna savaşılacak topraklar haline gelebilir.

Birçok ülke sınır komşusuyla savaşacak, kimileri komşusunu ortadan kaldırmaya kalkışacaktır, kısacası demokrasi ile birlikte uluslar arasında yeni çatışmalara zamanla şahit olacağız. Uluslar, aralarındaki sorunları sükûnet içinde çözemelerse, sivil savaşlar ve ardından yeni Devlet oluşturmaları ile kendimizi karşı karşıya bulabiliriz. Bu tür anlaşmazlıklar Kongo'da, Rusya 'da, Orta Asya'da, Hırvatistan, Ermenistan, Türkiye ve İran arasında ya da gelişmiş ülkelerin çeşitli grupları arasında da yaşanabilir.

İran; Pakistan, Çin sınırından Filistin'e kadar olan bölgeyi kontrol altına alabilmek için; Nijerya, komşularının hammaddelerini yönetebilmek için; Kazakistan, Türkçe dilini kullanan bölgelerin tamamını kontrol edebilmek için; Rusya, İslamiyet'ten ve Çin'den kendini koruyabilmek için; Çin, Taiwan'ı geri alabilmek Kazakistan'ı kontrol etmek ve Sibirya'yı alabilmek için; Amerika Birleşik Devleti ise Taiwan'ı, İsrail'i ya da Avrupa'yı korumak için vs. savaşa girebilirler. Türkiye ile Yunanistan'da, Amerika ile Meksika'da tanık olduğumuz ve anlam veremediğimiz kadar hırslı olan çatışmalar, günün birinde bu ülkelerden biri diktatör olursa, tekrar gündeme gelecektir.

Eskiden beri korsanlar yerleşik düzendekilere para ve güç uğruna saldırırlar ve denizdeki hükümleri ile yerleşik düzendekilerin iletişim kurmalarına mani olurlar; gelecekte ise korsanlar hareket eden her şeyi (uçak,kamyon,tren, gemi vs..) hedef alır hale geleceklerdir.

Ticareti durdurmak, turizmi, iletişimi, sirkülasyonu sonlandırmak amaçlı korsanlar yerleşik düzende yaşayanları beklemedikleri anda vurup sindireceklerdir. Bunun için modern şirketlerin tüm silahlarını kullanmaktan çekinmeyerek bizleri çok acı sahnelerle karşı karşıya bırakacaklardır. Çok merkezli dünyanın başlıca güçleri bu yaşanacaklara karşı koymaya çalışacaktır.

Hiperçatışma

Çatışmalar o kadar yayılacak ki kuzey ülkeleri güney ülkeleri ile İslami teröristler uyuşturucu kartelleri ile birleşecek ve aynı anda sıcak ya da soğuk; özel ya da devlete

değin savaşlar yaşanacaktır. Savaş kurallarına saygı gösterilmeyecektir. Günün birinde tüm bu çatışma kaynakları tek bir savaşta birleştiği takdirde ya da petrol, su, din, demografi çatışmaların başrol oyuncularının karşı karşıya geldiği Meksika, Tayvan ya da Ortadoğu'da hiperçatışma ile karşılaşabilir.

Dünya kimilerinin toprak kimilerinin para ve özgürlük için çarpıştığı bir savaş meydanına dnyecektir.

1960 yılından beri bir nevi intihar yolu olan nükleer olanakları barındıran insanlık bunları günün birinde elbet kullanacaktır.

İnsanlık kendi sonunu getirmeden evvel hiperimparatorluğun başarısızlığı ve hiperçatışmanın tehlikesi; demokrasileri, korsanları yenebilmeleri için yeni ıkışlar bulmaya yöneltecektir.

Böylece, büyük Şirketlerin geleceği önemli boyutlardaki askeri siparişlere bağlı kalmayacak, tüm dinler birer barış gücü haline gelecektir ve tüm Dünya'da Pazar güçlerini sınırlayan bir demokrasi hükmedecek, geleceğin 3nc dalgası olan hiperdemokrasi, kıtlık, sefalet, ölümcül hastalık, iklim değişiklikleri ve insan çılgınlığı gibi çok daha acil konulara karşı savaş verecektir.

Bugün insanlığın kendini yok etmeye ya da pazar, bilim, savaş veya kötülük tarafından yok edilmeye mecbur olmadığını kanıtlaması gerekmektedir.

Her Őeyin değişime uğradığı bu dönemde, uluslar barbarlığa kaba kuvvet ile korkuya egoizm vs. ile karşılık vermeye başlıyor. Bu da, dünyamızda tam anlamıyla demokrasinin ve toleransın hüküm süremeyeceğini göstermektedir. İnsanlığı bu kötülüklerden korumak amaçlı, geleceğin 1inci ya da 2 ikinci dalgası insanlığa son vermeden 3. dalga yayılmalıdır.

İklim değişiklikleri, zengin ile fakirin arasındaki uçurumun büyümesi, uyuşturucu kullanımının artması, su ve petrol sıkıntısı, mali krizler, daha ölümcül teknolojiler, daha çılgın savaşlar gibi felaketler değişimin avukatları haline geleceklerdir.

Hiperimparatorluk ve hiperçatışmanın başarısızlığının ardından her savaşın sonunda olduğu gibi geçmişten ders alarak, affederek, yeni ütopik politik projeler ortaya çıkartarak yine dünyayı farklı bir Şekilde yeniden oluşturılmaktan bahsedeceğiz.

Tüm bunların ardından üretici sınıfı, mutluluklarının diğerlerinin mutluluklarına bağlı olduğunu anlayıp ticari üretici sınıfın bir parçası olmayı ve korsanlara hizmeti sürdürmeyi red ederek insanlık üstü olacaklardır. Kendilerini dünya vatandaşı ve aynı zamanda da çeşitli birliklere ye göreceklere. Bundan böyle yaşadıkları ülkenin vatandaşı değil, konuştukları dile ait ülkenin vatandaşı olacaklardır. Mutluluğu farklı Őeylerde bulup, aktarmanın insana özgü olduğunu yeniden öğreneceklerdir. Kadınlarda doğuştan aktarma olgusu olduğundan, kadınlara ekonomik ve sosyal alanlardaki tırmanışından dolayı kadınlara erkeklere kıyasla daha insanlık üstü olacaklardır. İnsanlık st olanlar Pazar ekonomisinin yanı sıra, ücretsiz ediniimi, kamu hizmetini, genel amacı ortaya ıkartacaklardır.

‘‘ Relasynel’’ diye adlandırdığım bu ekonomi, yokluk kurallarına uymayacaktır : ‘‘bilgiden vermek, vereni mahrum bırakmaz’’. Böylece bu ekonomi, eğlence, sağlık, eğitim gibi gerçekte ücretsiz olan hizmetleri vermeye ve takas etmeye olanak sağlayacaktır.

Verdikçe verme isteği ve çalışmak zamanla bir zevk haline gelecektir. Transhumains'ler artık sadece ticari değil, aynı zamanda sosyal ve sanatsal inovasyonlar getirecek olan yeni bir üretici sınıf oluşturacaklardır.

Mikrofinans şirketleri, pazarın, demokrasinin en önde gelen şirketleri arasında yer alacaktır.

Fakirliğe karşı, uyuşturucuya karşı, kadının korumasına yönelik, sağlık ve eğitim vs gibi alanlarda, şehirlerde çeşitli yeni şirketler doğacaktır. Çatışmaların çözümlenmesi, hastalıkların önlenmesine yönelik çalışmalar üstleneceklerdir ve yeni meslekler ortaya çıkacaktır.

Hiperdemokrasi Kuruluşları

Birçok olay yaşanacak, yeni teknolojiler ortaya çıkacak ve aniden tarih'in akışı değişebilecektir.

Yine şehirler insan hayatının geçeceği yerler olup, şehirde yaşayanların sayısı artacak, böylece önemli meblağlar şehirlerin altyapı ihtiyaçlarına kullanılırken, şehirler aynı zamanda en önemli vergi gelinine sahip olan yerler haline gelecektir ve geleceğin politik hareketi bu esas üzerine kurulacaktır.

Bu sırada devletler Pazar ataklarına karşı dayanabilmek amaçlı güvenlik, kamu sakinliği, özgürlük ve lisanın korunması gibi unsurlara önem vereceklerdir ve bu görevleri yerine getirirken zamanla sınırlar ortadan kalkacaktır. Her kıta, demokrasilerden bir Birlik oluşturacak ve her Birliğin, para sorumluluğu, Pazar şeffaflığı, çevre koruması, iç güvenliği, ortak alanın korunması vs gibi sorumlulukları olacaktır. Ayrıca kıtasal bir hükümeti ve bir Parlamento'su olacaktır. Avrupa Birliği'nde olduğu gibi, aynı kıtanın ülkeleri arasındaki sorunları çözmek amaçlı bir mercisi olmalıdır. Böylece Pazar demokrasisi dengesinin koşulları daha iyi konuma gelecektir ve Avrupa'da hiperdemokrasi başlayacaktır.

Birleşmiş Milletler organizasyonunun temelini oluşturacağı dünya çapında yeni kuruluşlar oluşup Birleşmiş Milletler Yasası'nı dünya çapına yaymalıdırlar. Bu oluşumun güvenlik konseyi insanlığın korunmasına yönelik sosyal normlar oluşturup tüm dünya çapında uygulanmasını sağlayacaktır.

Uluslar arası mali kuruluşlar ise artık sadece en zenginlerin talimatlarını yerine getirmeyecektir. Bu dünya çapındaki hükümet, beyaz uyuşturucu trafiğine, köleliğe, mafyaya, iklim değişikliğine vs karşı askeri olanaklar sağlayacaktır. Zaman ilerledikçe Dünya çapında bir ceza mahkemesi gibi, yeni kontrol, savunma mercileri oluşacaktır. Dünya su ajansı, suyun kullanılabilirliğini muhafaza ederken, bir diğer merci tüketim mallarının niteliklerini kontrol edecektir ya da bir diğeri sigorta şirketlerini vs kontrol edecektir ve korsan ekonomisinin önüne geçecektir.

Merkez bankası kara para aklamaya çalışan her türlü kuruluşu Mali Birliğin dışında bırakıp başlıca paraların istikrarını sağlarken Tek Para'yıda yönetecektir. Kalkınma Bankası da Dünya çapındaki anayasayı uygulayan ülke ya da şehirlerini büyük altyapı projelerini finanse edecektir.

Tüm bu kuruluşların merkezlerinin aynı yerde olma zorunluluğu tabii ki yoktur.

Hiperdemokrasi'de Pazarın Yeri

Hiperdemokrasi kuruluşları Pazarın etkin bir şekilde faaliyet göstermesini sağlayacaktır.

Bankacılık sisteminde mikro kredi sistemi hüküm sürecektir.

Teknik gelişmeler, sağlık, gıda ve çevre sanayilerine yönelecektir. Yaşanan an, stoklan ana kıyasla değer kazanacaktır, yani sinema ücretsiz olurken tiyatro ücretli olacak ya da, müzik dosyaları ücretsizken konserler ücretli, kitaplar ücretsizken yazarların konferansları ücretli olacaktır.

Hiperdemokrasi, iklim, hava, su, özgürlük, demokrasi, kültür, bilgi'nin vs. oluşturacağı olağanüstü bu ortak mal mevhumu ortaya çıkacaktır. Kültürlerini, ormanlarını vs muhafaza eden ülkeler bu konuda bir fikir edinmemizi sağlayabilir. Bilgiye, bilinçlenmeye, eğitime yönelik yapılan her şey zaman içinde evrensel bir boyuta gelip evrensel bilgi'yi oluşturacaktır.